

OBSAH

ÚVOD.....	9
1. CO JE VĚDA?	11
1.1. Věda jako systematická odborná práce	11
1.2. Vědy přírodní a společenské	12
1.3. Metodologie vědy a její filozofické základy	15
1.3.1. Metodologie vědy	15
1.3.2. Co je pravda? Teorie pravdy	15
1.3.3. Vybrané směry filozofování o odbornosti a vědě	17
1.3.3.1. Racionalismus	20
1.3.3.2. Empirismus	21
1.3.3.3. Pozitivismus	22
1.3.3.4. Kritický racionalismus	24
1.3.3.5. Teorie vědeckých paradigmat	25
1.3.3.6. Hermeneutika, fenomenologie, sociální konstruktivismus.....	26
1.3.3.7. Metodologický anarchismus.....	29
2. EMPIRICKÝ VÝZKUM JAKO ODBORNÁ PRÁCE.....	35
2.1. Sociální výzkum.....	35
2.1.1. Sociometrie	36
2.2. Geografický terénní výzkum	38
2.3. Marketingový výzkum	41
2.4. Cíle empirického výzkumu	45
2.4.1. Explorace	46
2.4.2. Popis (deskripce).....	46
2.4.3. Explanace.....	46
2.4.4. Predikce.....	47
2.4.5. Evaluace (evaluační výzkum).....	50
2.4.6. Kritika (kritický výzkum)	50
2.4.7. Akce (akční výzkum).....	51
2.5. Metody empirického výzkumu	53
2.5.1. Vybrané základní myšlenkové postupy	53
2.5.1.1. Dedukce	53

2.5.1.2.	Indukce	54
2.5.1.3.	Analýza.....	55
2.5.1.4.	Syntéza.....	55
2.5.1.5.	Komparace.....	56
2.5.1.6.	Generalizace	56
2.5.1.7.	Interpretace	57
2.5.1.8.	Myšlenkové mapy.....	58
2.5.1.9.	Historická metoda	61
2.5.2.	Vybrané základní empirické postupy	61
2.5.2.1.	Pozorování	61
2.5.2.2.	Dotazování a rozhovor.....	63
2.5.2.3.	Studium dokumentů, obsahová analýza	63
2.5.2.4.	Experiment	64
3.	VÝZKUMNÝ POSTUP A STRATEGIE	69
3.1.	Obecný model výzkumného postupu	69
3.2.	Kvantitativní výzkumná strategie	72
3.2.1.	Základní postup	73
3.2.1.1.	Studium stávající teorie	74
3.2.1.2.	Problém hypotézy, základní druhy hypotéz	75
3.2.1.3.	Důležité zásady formulace hypotézy	77
3.2.2.	Cílová populace a výběr vzorku.....	78
3.2.2.1.	Výběr vzorku a jeho techniky	79
3.2.3.	Pilotní studie a předvýzkum.....	83
3.2.4.	Základní techniky sběru údajů	83
3.2.4.1.	Pozorování	83
3.2.4.2.	Obsahová analýza	85
3.2.4.3.	Dotazník	87
3.2.5.	Analýza dat a ověřování platnosti Hypotéz	94
3.2.5.1.	Organizace dat a jejich kontrola	94
3.2.5.2.	Kategorizace	95
3.2.5.3.	Kódování	95
3.2.5.4.	Třídění dat a jejich grafické zobrazení	97
3.2.5.5.	Míry centrální tendence	101
3.2.5.6.	Variabilita souboru a její měření	105
3.2.5.7.	Kvalita měření.....	109
3.2.6.	Měření závislosti mezi slovními znaky.....	110

3.2.6.1.	Kontingenční koeficienty	113
3.2.6.2.	Test χ^2 o nezávislosti	116
3.2.7.	Testování statistických hypotéz	117
3.3.	Kvalitativní výzkumná strategie	120
3.3.1.	Obecný postup kvalitativního výzkumu	121
3.3.2.	Vybrané podoby kvalitativního výzkumu	122
3.3.2.1.	Případová studie	122
3.3.2.2.	Etnografie	124
3.3.2.3.	Zakotvená teorie	125
3.3.2.4.	Biografie, narativní zkoumání	129
3.3.2.5.	Výběr vzorku	130
3.3.3.	Techniky sběru informací	133
3.3.3.1.	Studium dokumentů	133
3.3.3.2.	Rozhovor a skupinový rozhovor	133
3.3.4.	Analýza zjištěných informací a tvorba hypotéz či teorií	139
3.4.	Smíšený a integrovaný přístup	141
3.5.	Vybraná úskalí distribuce a sběru informací	142
4.	ODBORNÉ PRÁCE A JEJICH KVALITA	149
4.1.	Kvalita práce, textu, zdroje	149
4.2.	Akademické práce	154
4.2.1.	Seminární práce	157
4.2.2.	Bakalářská práce	158
4.2.3.	Magisterská (diplomová) práce	158
4.2.4.	Rigorózní práce	159
4.2.5.	Dizertační práce	159
4.3.	Další odborné texty	160
4.3.1.	Odborná esej	160
4.3.2.	Příspěvek ve sborníku	161
4.3.3.	Recenzní stať	161
4.3.4.	Kompilát	161
4.3.5.	Komparace	162
4.3.6.	Přehledová stať	162
4.3.7.	Původní teoretická stať	163
4.3.8.	Monografie	163

4.4. Formální úprava a struktura textu	164
4.4.1. Struktura textu	164
4.4.2. Anotace, abstrakt, klíčová slova	164
4.4.3. Úvod	164
4.4.4. Cíl práce a metodika zpracování	165
4.4.5. Literární rešerše	166
4.4.6. Jádro textu	166
4.4.7. Shrnutí výsledků	167
4.4.8. Závěry a doporučení	167
4.4.9. Seznam použitých zdrojů	168
4.4.10. Přílohy	168
4.4.11. Rejstřík, sumář	169
4.5. Citační pravidla	169
5. NĚKOLIK POZNÁMEK KPŘEZENTACI VÝSLEDKŮ	175
5.1. Seminární práce a zprávy z výzkumu	175
5.2. Obhajoby závěrečných prací	176
5.3. Prezentace v power-pointu a její úskalí	178
6. NĚKOLIK POZNÁMEK K ETICE VÝZKUMU	181
6.1. Vztah s ostatními výzkumníky	181
6.2. Vztah s respondenty a informátory	182
6.3. Vztah ke společnosti	183
ZÁVĚR	187
Použité a doporučené zdroje	189
Seznam a zdroje obrázků	195
PŘÍLOHY	197
Příloha č. 1 Časté otázky při tvorbě závěrečných prací	197
Příloha č. 2 Desatero praktických rad pro psaní studentské závěrečné práce	199
Příloha č. 3 Časté chyby ve studentských pracích	201
Příloha č. 4 Příklad formuláře posudku závěrečných prací	205
Příloha č. 5 Příklad scénáře otázek polostrukturovaného rozhovoru	207

Příloha č. 6 Příklad dotazníku	221
Příloha č. 7 Příklad využití myšlenkové mapy při tvorbě dotazníku	229
Příloha č. 8 Důležité webové zdroje pro citační etiku, způsob citování a tvorbu odborných prací	233